

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja kot priloga „SLOVENCU“ zvečer vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan poprej. Cena mu je 80 kr. za celo leto. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: uredništvu „DOMOLJUBA“, Ljubljana, v semeniških ulicah št. 2. Naročnina in inserati pa opravištvu „DOMOLJUBA“ Vodnikove ulice št. 2. — Namanila se vsprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Štev. 18.

V Ljubljani, 21. septembra 1893.

Letnik VI.

Kaj je novega po svetu?

Novo pismo papeža Leona XIII. Zadnje je razglasil papež Leon XIII. prelepo pismo, katero je poslal in namenil ogerskim škofom. Na Ogerskem se namreč godé čudne stvari. Na vladnem krmilu so sami liberalci, ki škodujejo cerkvi in ljudstvu, kjer le morejo. Judje so že zdaj gospodari v deželi, vendar vlada hoče judom dati še več pravic, kakor jih že sedaj imajo. Dasi je večina Ogrov katoličanov, vendar imajo katoličani na Ogerskem najmanj govoriti. Temu pa so mnogo krivi tudi katoličani sami, ker so premlačni in se zlasti za volitve dobrih poslancev in odbornikov premalo menijo. Sv. oče dobro pozna te žalostne razmere in zato podaja Ogrom več pomočkov, naj bi zopet oživila katoliška zavest med njimi. Papež priporoča v ta namen katoliške shode, ki se vrše pod vodstvom škofov. Tak shod smo imeli lani tudi mi Slovenci. Znano je, koliko so proti njemu govorili in pisali slovenski liberalci, toda papež podelil je tudi našemu shodu svoj blagoslov. — Nadalje želi papež, naj katoličani skrbé pri volitvah, da si izberó vernih, poštenih in trdnih mož, ki bi branili pred svetom pravice katoliške cerkve. — Papež torej škofom in duhovnom in vsem katoličanom naklada kot vestno dolžnost, skrbeti, da se volijo dobri poslanci. Kedor torej pravi, da to ni dolžnost cerkve in njenih duhovnikov, tak ne posluša glasu papeževega, tak je liberalec. — Sveti oče opominja v svojem pismu, naj katoličani skrbé za dobre katoliške časnike in knjige ter se z njimi boré zoper slabe časnike in bukve. Iz tega spoznamo, da ni vse eno, kakšne časopise da beremo in naročamo. Dolžnost katoličanov je, naročati, brati in razširjati le poštene časopise, ne pa takih, ki vsako priliko porabijo, da zabavljajo proti škofom, duhovnom in drugim pošternjakom, katerih ni sram očitno kazati svojo vero. Nadalje papež naroča, naj katoličani skrbé za pravo krščansko pravejo otrok in odrasle mladine. Škofom še posebej priporoča, naj skrbé za vzgojo dobrih duhovnov, in kako

naj duhovni natančno spolnujejo svoje dolžnosti. — Lepi so nauki papeževega pisma. Bog daj, da bi se spolnovali ne le na Ogerskem, ampak tudi pri nas! — **Žalostni nasledki mladočeskega rogoviljenja.** Mladočehi so sejali veter in sedaj žanjejo vihar. Oni so hujskali ljudi zoper cerkev ter mnoge pripravili ob vero, dražili so jih proti posvetni oblasti in zato se je bilo bati, da bi se zapeljano ljudstvo še bolj ne zbegalo in do cela ne pokvarilo. Vlada je dolgo časa čakala, nazadnje pa je porabila svojo oblast in razglasila za Prago in okolico izjemni stan. S tem je prepovedano vsako društveno življenje. Ljudje se ne smejo zbirati na shodih, časnikom se trda godi; nekaj jih je vlada zatrla, drugim je to zagrozila, odstranila je porotne sodbe, sploh je odvzete ljudem mnogo prostosti, katera jim je sicer v mirnih časih zagotovljena po ustavi. Vsak prijatelj Čehov to obžaluje, a priznati mora, da so tega Mladočehi sami krivi. Mladočeški voditelji iščejo le svoje časti in svojega dobička, za blagor ljudstva jim ni mnogo mar. Liberalci so si povsod enaki. Povsod imajo polna usta, pa prazne roke. Obetajo ljudem vse, skrbé pa le za-se. In vendar so ljudje tako kratkovidni, da kakor veša za lučjo tiščé za liberalci v svojo lastno škodo. — **Volitev deželnega poslanca na Notranjskem.** Dne 31. oktobra bodo kmetski volilci notranjskih občin v volilnem okraju Postojna, Logatec, Senožeče, Bistrica in Lož volili novega poslanca v deželni zbor, ker je prejšnji zastopnik umrl. „Rodoljub“ je v ta namen že napisal cel članek, v katerem pa le zabavlja proti škofu, proti duhovnom in trosi krive nauke med ljudi, da kristjana ne veže, kar se mu raz prižnico pridiga zaradi volitev. To je popolno napačno in tega trditi ne more in ne sme noben katoličan. Zato se sklicujemo na zgoraj omenjeno papeževo pismo. Papež priporoča škofom in duhovnom skrbeti, da se volijo dobri, verni poslanci. Kje pa hočejo škofje in duhovni to lažje ljudem pojasniti, kakor v cerkvi na prižnici? — Sploh bi svetovali notranj-

skim volilecem, naj ne poslušajo kričočev, katerim ni nič za blagor davkoplačevalcev. Naša misel je ta: Kar je poštenih mož na Notranjskem, zberó naj se po posameznih občinah v volilne odbore, skrbé naj za to, da bo prišlo k volitvi volilnih mož prav veliko zanesljivih volilcev, ki bodo iz svoje srede zbrali pametne, poštene volilne može, potem naj se med seboj pomenijo, koga da hočejo voliti za poslanca. Zberó naj za poslanca moža, ki je — kakor sv. Oče od poslanca zahteva — veren, pošten, možat in zveden. Takega, možja, si izberite in ako vam bodo takega moža tudi duhovni priporočali, to vam ne bo na škodo.

Duhovni, ki med vami živé, z vami delajo in trpé, n gotovo večjega zaupanja vredni, kakor ljubljanski liberalni kričači, ki vas le ob volitvah poznajo in na svoje limaske zvajajo. — Več prihodnjič. — *Vojaške vaje na Ogerskem.* Te dni so velike vojaške vaje na Ogerskem, okoli mesta Kiseka na avstrijsko štajerski meji. Prišel je k nam vajam naš cesar in kot gost tudi nemški cesar in saksoski kralj. Časniki pišejo, da je zbranih tukaj na vajah okoli 150 tisoč mož. Tudi naših rojakov je sedaj mnogo na Ogerskem.

Cerkev in šola.

Fodobe iz življenja.

(Dolge.)

37. Radecki — pisar.

V Milanu sedel je na vrtu vojaške bolnišnice avstrijski huzar s pipico v ustih. V nekeji bitki l. 1849 zgubil je desno roko; z levo roko uprt na kolena je jokal tiho predse. Včasih obrisal si je solze in videlo se mu je, da ga tare neka notranja bolečina.

Med tem pa je prišel po svoji lepi navadi „oče Radecki“ v bolnišnico, da osreči „ranjene in bolne sinove“, kakor jih je imenoval, s svojim obiskom.

Ljubeznivo vprašal je vsacega, kje je bil ranjen, ako mu je že bolje in enacega več. Dobrohotni poveljnik

približa se zdaj našemu huzarju; ta hoče hitro vstati, a spodobno pozdravi „svojega očeta.“ Toda Radecki lahko potisne vojaka na tla in se vsede poleg njega v travo.

„Ljubi sin“, reče mu, „ti si žalosten, čutiš se nesrečnega in imaš gotovo vzrok, da se jokaš. Jaz trpim s teboj; zgubljene roke ti na tem svetu pač nihče več ne more dati nazaj. Bodi pa svojemu Bogu tako vreden, kakor si bil svojemu cesarju, in ljubi Bog ti bode poslal tolažbo. Trpi voljno bolečine in potem prideš k veliki nebeški armadi, kamor so se preselili že tvoji tovariši.“

Pri teh besedah hoče Radecki huzarja obdarovati, ta pa prime ljubega poveljnika za roko in pravi s tresočim glasom poln zaupanja: „Ljubi oče, smem li odkrito po-

Listek.

Glas Gospodov.

Pred vasjo stala je borna kočja, ki je pričala, da nje stanovalci niso premožni. Res, Martin in Urša nista imela premoženja, pa živila sta se z delom svojih rok. Martin je namreč drvaril po bližnjih gozdih, Urša pa je oskrbovala tisto malo zemlje, kar sta jo imela in poleg tega pomagala bogatemu sosedu Cenétu na polju. Živela sta zadovoljna v slogi in odrejala svoje tri otroke v strahu Božjem.

Tako so minula tri leta. Teda pa so prišli v vas tuji delavci nekega barona, ki je ondi pokupil veliko posestva. Naš Martin seznanil se je z njimi jako hitro. Skrbna žena je vedela, da se v tej družini ne bo nič dobrega njen mož navadil, zato ga je vedno prosila, naj pusti zloglasno družbo. Ali žalibog, Martin ni poslušal svarilnega glasu svoje Urše in postal je žganjepivec.

Ni se mu ljubilo delati, ampak rajši je postavil, polegal in popijal z ničvrednimi tovariši. Žena je jokala in molila, prosila in svarila, pa ni mogla moža spreobrniti. Tako je revščina v bornej koči rasla od dne do dne in pogosto so šli žena in otroci lačni spat, ker niso imeli niti ovsnega kruha.

V tem času pa se je Martin enkrat stepel s svojim tovarišem, kateri ga je zapeljal v pijanstvo, in v pijanosti ga je Martin tako zdelal, da je oni komaj vstal in več

tednov ni mogel na delo. Zdaj so Martina zaprli in brosrčni ljudje so spodili celo njegovo ženo iz službe, ker so dejali, da z ženo pretepalca nočejo nič več opraviti. Tako je bila žena primorana beračiti od hiše do hiše. Upala pa je vendar, da bo Martina izučil in da bo zdaj postal priden in trezen človek. Pa prevarila se je.

Martin prišedši iz ječe, je bil ravno isti ko poprej; kréma mu je bila ljubša, ko vse drugo.

Ne dolgo potem pa je skrbni župnik napravil misijon svojim otroci. Pridno so hodili ljudje v cerkev in poslušali goreče pridige očetov jezuitov, ki so vodili misijon. Tudi Urša je hodila v cerkev, da bi sprosilala spreobrnjenje svojemu možu.

Bilo je tretji dan, ko je pridigar rekel po koncu pridigi: „Jutri bo pridiga o pijančevanju.“

Kakor solnčni žarek, tako so te besede prestale Uršo, in sklenila je, da spravi moža na vsak način v cerkev, katere se je zdaj ogibal, ko hudobec križa. Vendar je še enkrat zdihuila k Bogu, naj pripelje Martina na pravo pot.

Drugo jutro, ko je bil Martin doma, stopi žena k njemu in reče mu, naj gre vendar enkrat k pridigi, če slišal, kako goreče in presunljivo govorijo pridigarji.

„Kaj bom še k pridigi hodil“, zadere se Martin, „saj mi ti doma vedno pridigaš.“

„Le pojdi, Martin, boš slišal, kako lepe zgodbe pripoveduje pridigar“, pravi na to Urša.

vedati vzrok svojih solza? Jaz sem Oger in slišim iz svoje domovine le žalostna poročila; to me boli bolj, nego zgubljen rok. Pri Aradu živi moja stara mamica, zaradi katere sem v velikih skrbih.

Z ničemur ji ne morem pomagati; pa bila bi vendar vesela, ko bi zvedela, da jaz, njen jedini sin, še živim. Jaz pa ne znam ni brati ni pisati, kakor tudi večina mojih tovarišev ne. Kako naj toraj sporočim kaj ljubi mamici? Vse to sem premislil, začelo se mi je tožiti po domu in zato sem moral jokati."

Poveljnik, ovenčan s slavo in častjo, bil je vidno ginjen vsled te pristrčne otroške ljubezni do stare, uboge mamice in zato je obljubil vrlému vojaku, da ji bo sam pisal.

Drugo jutro pride grof Radecki v domači obleki v bolnišnico k huzarju. Prebere mu pismo, praša po naslovu

in položi pred očmi srečnega vojaka bankovec za sto gol-dinarjev v pismo, je zapečati in naglo odpošlje.

Kmalu prišel je odgovor silno razveseljene mamice na dobrega poveljnika in nje pristrčna zahvala. Grof Radecki hiti s pismom k huzarju, mu prebere materino pismo jasno in razločno.

Osrečeni sin hoče v silnem veselji objeti koleno svojega dobrotnika. Pa dobri poveljnik mu veli vstati in reče: „Ti si bil priden, srčen vojak, in zaslužiš veselja. Ljubi Bog v nebesih pa ti bo dal še veliko boljše plačilo ko jaz. Potolaži se zdaj in ako hočeš kedaj pisati svoji mamici, povej mi; kajti, če Bog dá, bom vas ranjene otroke še večkrat obiskal.“

Tako zelo znal je ceniti veliki poveljnik otroško ljubezen.

Gospodarske in obrtnijske stvari.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani.

Prvi slovenski katoliški shod se je pečal tudi s socialnim vprašanjem in sklenil o tem veliko koristnega. Tako je vzbudil mej drugim tudi denarni zavod, ki se imenuje „Vzajemno podporno društvo v Ljubljani, registrovana zadruga z omejenim jamstvom.“ — Temu društvu je namen

vspodbujati varčnost; člani njegovi vlagajo namreč v kratkih obrokah male svote denarja in si s tem polagoma prihranijo glavnico, ki se jim jako dobro obrestuje. Zraven ima pa društvo tudi namen izposojevati svojim članom denar za zelo majhne obresti. Društvo s tem pospešuje trgovino, obrte in sploh zasebno gospodarstvo. Kako je urejeno, kaže to-le pojasnilo.

„Saj nisem več otrok, da bi zgodbičce poslušal“, odreže se mož.

Vendar žena v zaupanju na Božjo pomoč ne neha možu prigovarjati, dokler ji ta ne reče:

„No, ker si že tako sitna pa pojdem, da bo mir; pa daj mi dvajsetico za žganje, drugače ne grem.“

Zadnjo dvajsetico, ki jo je imela, dá mu Urša s težkim srcem in Martin se odpravi. Žena pade na kolena pred podobo blažene Device Marije in še enkrat priporoči svojega moža njeni priprošnji.

Martin jo ureže naravnost v krčmo in pravi gostilničarju: „Daj mi steklenico žganja za 20 kr., potem moram iti v cerkev.“

Ostir mu dá in Martin spravi steklenico v notranji žep in gre k pridigi. Ker misli kmalu oditi, postavi se za vrata, pa množica ljudi zrine ga na sredo cerkve. Pridiga se začne. Ostro šiba govornik pregreho pijaštva. Martin se jezi, češ, žena je vedela za to in me je poslala v cerkev. Vedno gorečnejše govori pridigar; Martin jo že misli pobrati, pa gnječa je prevelika. Ušesa bi si rad mašil, tako pre-pričevalno govori jezuit.

„Da!“ pravi ravno pridigar s silno resnim glasom, „da, ti sediš v krčmi, v žganjarni, pri svojih tovariših in vriskaš, doma pa žena in otroci jokajo in prosijo kruha!“

Martin postane rudeč ko kuhan rak in si misli: „Gotovo je žena mene pridigarju zatožila in ta zdaj mene zmerja, namesto drugih. Toda le čakaj, ti bom že pregnal te muhe!“

„Zadnji denar vzameš svoji ženi, da ga zapiješ v krčmi“, reče zdaj govornik. Martin stiska pesti, škriplje z zobmi in se na tihem huduje nad pridigarjem.

Govornik nadaljuje: „Toda to ti še ni zadosti! Tudi v hišo božjo prineseš omamljivo pijačo seboj!“ Martin potipa steklenico. Dobro je spravljena in nemogoče je, da bi jo bil videl pridigar. Odkod neki ve to? Stopi nazaj in se skrije za steber.

„Tukaj omamljen delaš pohujšanje in skruniš sveto mesto...“

Tako je šlo dalje in Martinu je bilo, kakor bi stal na žarečih ogljih.

Oddahnil se je, ko je bil konec pridige, povsile je od sramote glavo ter bežal iz cerkve. Na cesti pa zgrabi Martin steklenico in jo vrže z vso silo ob kameniti tlak, da se zdrobi v tisoč koscev. Ljudje se pa prestrašijo in hočejo Martina zgrabit, misleč, da je znorel.

„Le pustite me“, pomiruje jih Martin, „nisem znorel, ampak spametoval sem se. Tudi ja... opraviš spoved za misijon.“

Ženina prošnja ni bila zastoj, ker Bog je omečil Martinu sree. Postal je ves drugačen, Nikoli več ni pre-stopil praga gostilne, popustil je ničvredno družbo in pridno je delal, tako da Urši in otrokom ni bilo treba več stradati.

Vidi se, da je Martinu ona pridiga dobro pomagala, kakor so sploh misijoni že mnogo ljudi spreobrnil in jih spravili na dobro pot.

1. Kako je razdeljeno vzajemno podporno društvo?

Ta denarni zavod razdeljen je v odseke, katerih vsak traja 7½ leta. Prvi odsek se je začel dné 1. svečana letošnjega leta in k njemu se ne more več pristopiti. Drugi odsek se pa prične dné 1. prosinca 1894 in oglasi se sprejemajo že od 1. oktobra 1893 naprej. Vsako leto se prične nov odsek, tako, da bo po preteku prvih 7½ let naprej — vedno sedem odsekov. Ko preteče za tak odsek sedem let in pol, preneha za tisti odsek vplačevanje in vsak deležnik dobi nazaj vplačano svoto z obrestmi vred, kakor jih izkaže vsakokrat čisti dobiček. Tisti pa, ki si je denar izposodil, je v teku teh 7½ let popolnoma poplačal svoj dolg, in dobi ravno tako svoj delež čistega dobička, kakor upnik; tako sta si oba — dolžnik in upnik popolnoma jednaka, ko se razdeljuje čisti dobiček. Ko se dobiček razdeli, je dotični odsek popolnoma končan.

2. Kaj mora storiti, kedor hoče postati član društva?

Kedor hoče postati član društva, mora se vpisati vsaj z enim delcem. Ko vstopi, mora plačati 1 gold. vstopnine. Delež znaša 390 kron ali 195 gold. Tega pa ne plača na enkrat, marveč vsak teden le po jedno krono ali 50 kr., tako, da vplača vso svoto v 390 tednih ali 7½ letih. Seveda med tem časom ne sme prenehati z vplačevanjem, kajti red mora povsod biti, posebno pa pri denarnem zavodu.

3. Koliko si more vsak član izposoditi pri društvu?

Pravico pa ima deležnik na vsak delež dobiti posojilo 400 kron ali 200 gld.; ako ima 5 deležev 2000 kron ali 1000 gld. itd. Za vsako tako posojilo mora dati prostelj varnost, katere more biti sledeča:

1. jeden dober porok, ali če previdi ravnateljstvo, več porokov;
2. zastava vrednostnih papirjev ali premičnine, prednamba na plačo in penzije in če se spotna za potrebno, zastava police katerega avstrijskega zavarovalnega društva;
3. zastava zemljišč ali vknjiženih tirjatev.

Vsa z dolžnim pismom spojena dela kakor: prepisovanja, intabulacija itd. se pa izvrši na kolikor mogoče varčen način v pisarni sami; notarju se dá le to, kar je po postavi neobhodno potrebno. Na ta način ima tisti, ki išče pri tem društvu denarja, jako malo stroškov, ker posarna dela vse to brezplačno in zaračuni same kolke.

4. Koliko se mora plačati obrestij za posojilo?

Deležnik, ki dobi pri društvu posojilo (predajem), plačuje za vsakih 100 gld. ali 200 kron po 14 kr. obresti na teden, za 200 gold. 28 kr. itd. Zraven pa plačuje, kakor poprej po 50 kr. ali jedno krono na teden, torej plačuje vsega skupaj za posojenih 100 gld. 64 kr. na teden, za posojenih 200 gld., 1 gld. 28 kr. itd.

5. Ali so obresti ugodne?

Član „vzajemnega podpornega društva“, ki dobi posojilo, plačuje tedaj od vsakih posojenih 100 gld. po 14 kr. na teden. To znaša ravno 7½ od sto. Na prvi pogled se vidi, da te obresti jako velike, toda v resnici so jako ugodne. Omenili smo že, da imata upnik in dolžnik oba isto pravico do čistega dobička po preteku 7½ let, to je po preteku odsekove dobe. Pri končnem računu pa smemo za trdno upati, da pride na vsacega deležnika, (upnika ali dolžnika to je vse jedno) čistega dobička od vplačanih 200 gld. to je od deleža 5 od sto; dolžnik plača teraj prav za prav le 2½%, ker dobi od 7½%, 5%, nazaj. Tako ceno ne posojata noben drug denarni zavod. Ne le da je dolžnik tako rekoč igraje povračeval dolg, dobi še po preteku odsekove dobe obresti od čistega denarja nazaj, s katerim je poplačal svoj dolg. Kedor je bral resolucije I. slov. katol. shoda, izprevidi, da ta zavod deluje v tem smislu, in hoče v resnici pomagati srednjemu stanu, kakor obrtniku, kmetu ali malemu urafniku, in rešiti ga prvič iz rok brezarnih oderuhov, drugič pa mu pri izposojevanju denarja staviti najbolj ugodne pogoje z najmanjšimi stroški; z jedno besedo: zavod hoče v resnično narodnem smislu za slovenski narod izvrševati pravo narodno delo.

6. Kako posluje vzajemno podporno društvo?

Poglejmo si v vzgledu, kako posluje vzajemno podporno društvo.

Za 1 delež se plača po 50 kr. ali po jedno krono na teden
za 2 deleža po 1 gld. — „ „ 2 „ „
za 3 „ 1 „ 50 „ „ 3 „ „
za 4 „ 2 „ — „ „ 4 „ „

Pravico ima dobiti za vsak delež posojila 200 gld. ali 400 kron, torej:

za jeden delež 200 gld. ali 400 kr.
za 2 deleža 400 „ 800 „
za 3 „ 600 „ 1200 „
za 4 „ 800 „ 1600 „

i. t. d.

Plača pa za to: Ako vzame posojilo

200 gld. (400 kron) plača na teden kap. gl. — 50 obr. gl. — 28 — gl. — 78
400 „ 800 „ „ „ „ 1 — „ „ — 56 — „ 134
600 „ 1200 „ „ „ „ 150 „ „ — 84 — „ 234
800 „ 1600 „ „ „ „ 2 — „ „ 112 — „ 312
i. t. d.

Na ta način preračuni si lahko vsak, ki ima kak delež koliko mora plačevati na teden, in ako boče posojilo, koliko znašajo obresti. Seveda si lahko izposodi vsakdo katero svoto koli si boče, da le ne premeša deleža; teraj vzame lahko na posodo tudi n. pr. 50 gld. Za to plača glavnice 50 kr. in dotične obresti.

Za pokritje pisarniških stroškov mora vsak deležnik pri vstopu plačati enkrat za vselej za vsak delež 1 gld. ali dve kroni; tisti pa, ki si izposodi denar, za 100 gld. 50 kr., ali za 200 kron eno krono. Člane sprejema ravnateljstvo, kateremu je treba naznaniti pristop.

7. Kako se plačuje?

Plačuje se v uradnih dnevih v društveni pisarni vsak ponedeljek in torek od 9—12, in od 3—5. Ako je ta dan praznik, pa dan pozneje. Plača se lahko tudi za več tednov ali mesecev naprej. Vsako vplačilo zaznamuje se v posebni knjižici, katero dobi stranka v roke. Ta knjižica se tudi lahko po želji stranke shrani v društveni pisarni.

Ker je pa mnogim pretežavno prihajati vsak ponedeljek v Ljubljano in plačevati dotične krajcarje, odredilo je ravnateljstvo, da se lahko po pošti pošilja denar. Da je to ceneje, dobi vsak član, kateri želi, takozvane „poštne čeke“, katerih jeden stane 3 krajcarje. Tam se zapiše samo svota, katera se želi poslati in ime pošiljavčeve. Pošlje se pa na jeden ček denarja, kolikor hoče in ni treba nobene marke pritiskniti. Zato je najbolje, če se v jednem kraju vsi združijo in da jeden za vse pošilja denar v Ljubljano. Sploh pa daje društvena pisarna (Kongresni trg št. 17) vsakomur, ki bi se želel o kaki reči podučiti, drage volje pojasnila.

8. Kdaj se lahko pristopi za II. odsek?

Prvi odsek pričel se je letos 1. svečana in bo trajal 7½ leta. Drugi odsek prične se s 1. januarjem 1894 leta in bo trajal tudi 7½ leta. Da se poslovanje olajšuje, prične se pa sprejemanje članov za drugi odsek že s 1. oktobrom letošnjega leta in traja 3 mesece do 31. decembra 1893. Tisti, ki želé k društvu pristopiti, naj blagovolé to naznati pismeno ravnateljstvu, ali pa osebno v pisarni ob uradnih urah, v ponedeljek in v torek od 9—12, in od 3—5. Vsak mora takoj plačati 1 gl. vpisnine, ki se mu pa vrne, ako se ne sprejme.

Tisti, ki zamudé ta obrok, ne morejo več pristopiti, ker s 1. januarjem 1894 neha sprejemanje članov za II. odsek. Izjemno sme dovoliti ravnateljstvo kasnejši pristop. Dne 1. januarja 1895. leta prične se III. odsek, itd. do VII. Potem pride zopet I. na vrsto, ker njegova doba 7½ let bo že ta čas pretekla itd.

Vloženi denar izplačuje se, kakor je bilo že omenjeno, po preteku dobe odseka, to je po 7½ letih, in sicer kapital in obresti.

Iz dosedaj navedenega se tedaj razvidi, da je ta na podlagi resolucij I. slovenskega katoliškega shoda ustanovljeni denarni zavod v resnici zato ustanovljen, da pomaga ljudstvu, da ga napeljuje k varnosti, in s tem varuje gmotnega propada, z jedno besedo, da skrbi, kakor mora skrbeti vsak pravi narodnjak za svoj narod, dejansko ne samo s praznimi besedami. To dokazuje tudi, da člani ravnateljstva in vodja pisarne g. J. Prosenc delujejo brezplačno.

Podpisano ravnateljstvo vabi s tem k obilnemu pristopu.

Ljubljana, dne 15. septembra 1893.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani,
registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Kongresni trg št. 17.

Ravnateljstvo:

Simon Pogačar,

vojaški oskrbnik v pok. in hišni posestnik v Ljubljani, načelnik.

Andrej Zamejje,

stolni kanonik itd., načelnika
namestnik.

Dr. Vinko Gregorič,

primarij deželne bolnice, načelnika
namestnik.

Feliks Stegnar,

c. kr. učitelj in dež. poslanec,
zapisnikar.

Franc Petrič,

trgovec, zapisnikar.

Ivan Fabian, trgovec in posestnik; Dr. Ivan Janežič, profesor bogoslovja in izdajatelj Slovenca; Andr. Kalan, stolni vikar, urednik in hišni posestnik; Karol Klun, stolni kanonik, deželni in državni poslanec; Ferdo Kozak, mesar in posestnik; Martin Malenšek, mestni župnik, Ivan Mathian ml. prokurist tvrde „Ivan Mathian“; Janez Oblak, mestni kapelan; Franc Peterca st., trgovec in posestnik; Ivan Peterca, posestnik in trgovec; Fran Povše, vodja kmetijske šole, veleposestnik, državni in deželni poslanec; Dr. Fran Papež, odvetnik in dež. glavarja namestnik; Fran Rojnik, trgovec; Josip Šiška, kn. šk. tajnik in posestnik; Dr. Ivan Sušteršič, odvetniški kandidat.

Uradni vodja:

Josip Prosenc.

Kolera je nalezljiva bolezen kakor vse take bolezni, ki so s hudo drisko združene, na pr. vročinska bolezen, griža. Naleze se po odpadkih (blatu in izbljuvanih tekočinah). V teh se nahaja namreč strup, ki prenešen v človeško telo prouzroči bodi si kolero, vročinsko bolezen ali pa grižo. Prenese se pa največkrat z umazanimi rokami; ker tisti, ki imajo z dotičnim bolnikom opraviti, ga preblati, umivati, njegove odpadke vun nositi, imajo s tem strupom onesnažene roke; s tem prijemajo kruh, ali sploh jedi, in tako preide bolezen v človeka. Pa tudi s pitno vodo se lahko bolezen zanese. Ako je gnojščee, na katero se mečejo odpadki za tako boleznijo bolnega človeka blizu vodnjaka, kako lahko posrka zemlja tako nesnago, ki rije vedno globokeje, tako daleč, da pride v vodnjak. Ljudje, ki pije tako slabo vodo, zbolé, in po njih se zopet okužijo drugi; tako se lahko od jednega slučaja zanese po neprevidnosti bolezen na vse strani. Tudi je po kmetih navada, da se ne pazi, kje se pere perilo. Opazoval sem, da so ljudje prali pri izviru studenca, zajemali pa vodo še-le v strugi tako, da so pili po umazanem perilu onesnaženo vodo, samo za to, ker so bili preleni storiti morebiti 50 korakov več do izvira. Najbolje bi bilo, ako se ogradi izvir, in prepové pod kaznijo prati tam umazano perilo.

Kakor vsaka kroglija v vojski ne zadene, tako tudi vsak ne zbolí, ki ima opraviti z nalezljivo boleznijo. Stvarnik je dal človeku razum, kako se varovati, ob jednem je pa tudi v njegovo telo položil sredstvo uničiti ta strup. Rekli smo, da strup zaide v želodec, potem v čreva. Ako je pa želodec zdrav, umori njegova kislina že sama strup, da se ne more množiti. Če je pa želodec slab, pokvarjen, da se ne more množiti. Če je pa želodec skoraj vedno za to tedaj je strup močnejši, in tak človek skoraj vedno za to

boleznijo zbolijo in umrje. Zatorej so v največji nevarnosti pijanci, ponočnjaki in sploh tisti, ki neredno in razutdano živé; skušnija uči, da takrat, kadar razsaja nalezljiva bolezen, v ponedeljskih največ ljudi zbolijo. Torej živite zmerno in trezno, da ne izgubite največjega daru božjega na zemlji, namreč ljubelega zdravja.

Tisti, ki prodajajo živila, posebno oštirji, naj ne dajejo kupovalcem slabega, pokvarjenega blaga. Slaba hrana, slabo, pokvarjeno, umetno narejeno vino spridi želodec. Strašno odgovornost pred Bogom bodo dajali taki brezvestni ljudje, ker zlo, katero s tako goljufijo napravljajo, je nepopisljivo.

Kako torej ravnati, kadar razsaja kolera, vročinska bolezen ali driska? Najprej živi zmerno, varuj se prehlajenja, se posebno mrahljavi ledenih pijač, varuj se jedi, ki proizročujejo drisko. Ako ni mogoče dobiti dobre, nepokvarjene vode, zavri poprej vodo v loncu, pusti jo shladiti, in pij le tako vodo.

Ako je pa že bolen v hiši, pošlji, če je le mogoče, po zdravnika. Potem odstrani tacega bolnika od drugih zdravih, streže mu naj le tisti, ki ne pride v dotiko z družimi. Njegovo umazano perilo namoči takoj v vrelo vodo. Da se razkužijo odpadki, stópi živo apno v toliko vode, da nastane mleku podobna tekočina. To vlij v posodo, kamor bode bolnik na stran. Nikdar se sme tak bolnik hoditi na stranišče. Kolera hitro pobere človeka. Prime ga krč v trebuhu in nogah, bene ga gori in dole, mrzel pot ga oblije in v nekaj urah je mrtev. Bolnika na koleri zbolelega je treba takoj dati v gorko posteljo, pije naj bogov ali lipov cvet (poparjen), da se prične potiti. Piti sme kolikor hoče, najbolje malo vina med vodo mešanega. Poleg tega pokreke dobre naravne črne kave. Ako pride hitra pomoč, je mogoče, da odravi. V obče velja tu nasvet: Vbogaž ukaze gosposke, akoravno se ti morebiti sili in strogi zdi; živi kristjansko, potem si ne nakopiješ po nepotrebnem bolezni; če te pa že Bog pokliče k sebi, pa stopiš pripravljen pred večnega sodnika.

Ne odpirajte ust! Neki francoski zdravnik piše: Kadar dihamo skozi usta, prihaja zrak v pljuča tak, kakoršen je. Na tak način se jako veliko škoduje dihalom, ker hladen in prašen zrak škoduje žrelu in pljučam. Ako pa dihamo skozi nos, napravi zrak daljšo pot ter pride toplejši v pljuča. Vrhu tega se zrak v nosu očisti prahu, ki se ustavlja v nosnih dlačicah. Skozi nos se tudi veliko redneje in bolje diha, nego skozi usta. Kdor diha skozi usta, ne pohlja v pljuča toliko kislica, kolikor ga je treba za čiščenje krvi. Zato so otroci, ki dihaajo skozi usta, navadno bledi. — Pazimo torej, da držimo usta vedno zaprte, kadar ne govorimo. Po večkrat na dan globoko vdihnimo, da se pljuča dobro razširijo. — Kadar gremo navkreber, pazimo, da dihamo polagoma skozi nos, ker tako se človek veliko manj utruja in na zdravju toliko ne trpi.

(Gorica.)

Ker se obeta dobra sadna letina, bodo gotovo mnogi kmetovalci delali **sadno vino ali mošt**. Pomniti pa je, da se sme le popolnoma zrelo in zdravo sadje rabiti za mošt; vse gujilo, zmrinjeno ali pa zmečkano sadje ni za to; porabi naj se raje za vinski očet. Prej nego delaš

mošt, spravi sadje za nekoliko dni v suh, zakrit kraj, da še nekoliko dozori, ker tako dobi več sladkorja. Nikdar pa se ne sme puščati toliko časa, da bi se popolnoma pomladilo, ali morda še celo zmečkalo. Pusto, trdometno sadje, n. pr. lesnika, drobnice, tepke, črnelke dajo nam najboljši mošt. Ko je sadje že nekoliko dozorelo, mora se še enkrat izbrati, in le zdravo za to porabiti; umazano sadje se mora oprati. Ko se je sadje lepo osušilo, mora se zdrobiti, kar se najbolje naredi z lesenim sadnim mlinom. Sadje mečkati tako, da nastane močnik, ni prav, ker se iz takega močnika mošt ne dá istisniti. Zdrobljeno sadje se dene v stiskalnice, kjer se stisne kolikor mogoče do čistega. Seveda z domačimi stiskalnicami to ni mogoče, pač pa s takimi, ki se kupujejo po tovarnah. Ravno vija naj bode pri stiskalnicah vse leseno, kajti manj ko pride mošt v železom v dotiko, boljši je, sicer rad slerza. Mošt je vliči najboljši v dobre vinske sode vselej do vrha. Zamašiti se seveda ne sme. Tu začne vreti ter metati iz sebe vse nesnago. To je treba pridno odstranjevati in pobirati umazane pene ter pridno dolivati, da je sod vedno poln. V 14 dneh poneha to prvo kipeenje; sedaj se pa položi na veho vrečica napolnjena s peskom, ako ni pri rokah tako imenovana kipečna voha. To se pa zgodi zate, da zrak v sod ne more, ogljikova kislina pa, ki se razvija v sodu, lahko odhaja. Kdor bi pa sod z veho zabil, bi mu sod kmalu razgnalo. Ko kipeenje preneha, se pretoči mošt v sušen sod. A paziti je, da bode sod vedno poln, dokler se rabiti ne začne. Kdor bode tako ravnal z moštom, bode imel zdravo, dobro pijačo za prihodnje leto.

Kaj je pa storiti z **droži ali s tropinami**, ki ostanejo pri stiskanju v stiskalnici? Te tropine se le lahko porabijo za kis ali jesib, če se zalijejo s krepom in se pusté skisati, lahko se pa tudi živini pokrmijo. Vsakemu govedu se sme med drugo krmo pokladati 5 kg teh drožev na dan. Žirina bode rada jedla in krave bode več mleka imele, dokler bodo jedle take ostanke. Seveda pokrmili je pa treba drože kmalu, ker skisanih ali celo plesnjevih bi se ne smelo pokladati živini. Pač pa bi se lahko obranili, če bi jih dali v tako veliko kad, kjer se morajo dobro zatlačiti in potem pokriti, da ne pride zrak do njih. Najboljše se zakrije, če se dene mehke ilovice čez, tako da se zraku popolnoma pot zapre. V tako zamašenih posodah ostanejo droži dolgo časa za živino vlični.

Kadar je govedo napeto, vtakni mu v gobec slamnato vez ter jo zaveži vrh glave. Govedo mora gobec odprt imeti in zveči slamo, to dostikrat pomaga. Dobro je tudi govedu jezik iz gobca vleči, ga pritiskati na levo lakotnico, dati mu terpentina namešanega z žganjem.

Endivijo moramo zvezati pri vrhu, da listi poramené. Ne sme se pa preveč rastlin ob enem povzati, ker sicer bi gnjiti začela. Povezana mora biti 7—14 dni. V pozni jeseni, predno začne zemlja zmrznovati, naj se endivija izruje, očisti vseh gnjilih listov ter prisuje v klet v zemljo. Rastlinica naj stoji pri rastlinici, med koreninami naj se pa prsti nasuje. Če prst postane preveč suha, je treba tudi zalivati. Klet mora biti zračna in svetla. Ako se vedno odstranjujejo gnjili listi, se ohrani sveža do svečana.

Razne novice.

(Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji.) Župnija Šmartin pri Kranju je podeljena č. g. Janezu Mesarju, župniku na Bohinjski Bistrici. Za župnijo Šmarjeta na Dolenjskem je prezentovan č. g. Mihael Barbo, župnik na Trebelnem.

(Kanonično vmeščen) je bil preč. gospod France Kregar na župnijo Javorje nad Skofjo Loko.

(Umrli) je dne 13. t. m. v Šmartinu pod Šmarnogoro veleslužni župnik preč. g. Ant. Namre. Rajni je bil rojen dne 7. prosinca 1812 v Starem Trgu pri Ložu; v mašnika posvečen 3. avgusta 1836. Služboval je za kapelana v Poljanah, Borovnici in Hinjah. Samostojno dušno pastirstvo je izvrševal v Gotenici in Nemški Loki na Kočevskem, v Kopanju in 29 let župnik v Šmartnem. Letos je stopil v zaslužni pokoj zaradi bolezni in starosti. Bil je izvanredno pobožen, v bolezni potrpežljiv in za čast božjo vnet duhovnik. Zložil je mnogo pobožnih pesnij, katerih je mnogo natisnjenih v „Zg. Danici“. Tam in drugod je pisal tudi mnogo drugih vlasti zgodovinskih spisov. Še kot sedemdesetletni starček je zlagal latinske pesmi. Pogreb bil je 16. t. m. ob 8. uri. Blagemu, za cerkev in narod toli zaslužnemu rajnemu daj Bog večni mir!

(Presoblečene se bile) dne 12. t. m. v uršulinskem samostanu v Skofji Loki te-le kandidatnje: Berta Mally iz Trčiča, Apolonija Polž iz Mengša, Rozalija Mežnaršič iz Šmihela pri Novem Mestu, Marija Težak iz Metlike, Ivana Gerbic, Neža Legan in Marija Mohorčič iz Žužemberka. Slovesno opravilo je opravil ob obilni asistenciji mil. prošt dr. L. Klofutar.

(Dolenjska železnica.) Kakor kaže novi vožni red za železnico Ljubljana-Kočevje, bodo vozili vsaki dan trije vlaki iz Ljubljane v Kočevje in trije iz Kočevja v Ljubljano. in sicer: iz Ljubljane ob šesti uri 25 minut, in pride v Kočevje ob 9. uri 23 m.; iz Ljubljane ob 12. uri, v Kočevje ob 2. uri 58 m.; iz Ljubljane ob 6. uri 10 minut zvečer, v Kočevje ob 9. uri 8 minut. — Iz Kočevja v Ljubljano: ob 5. uri 12 minut, v Ljubljano ob 8. uri 10 minut; iz Kočevja ob 10. uri 3 min., v Ljubljano ob 1. uri 1 min., iz Kočevja ob 5. uri 47 min., v Ljubljano zvečer ob 8. uri 46 minut.

(Slovesna otvoritev dolenjskih železnic) vršila se bo dne 27. septembra. Navzoča bodeta tudi trgovinski minister Baquechem in načelnik avstrijskih državnih železnic, vitez Bilinski. — Slavnostni vlak odide iz Ljubljane (z južnega kolodvora) ob 7. uri 30 minut ter bo postal na posameznih postajah po 5, na večjih po 10 minut. V Kočevje pride ob 12. uri. — Nazaj se vrne ob 3. uri 30 minut popoldne ter pride v Ljubljano na dolenjski kolodvor ob 7. uri 30 minut.

(Šolske sestre.) Za načelnico mariborskih šolskih sester v Mariboru je za bodoča tri leta zopet izvoljena dosedanja načelnica M. Angelina Kržanič.

(Petindvajsetletnice) svojega dušne-pastirskega delovanja so obhajali v Št. Vidu nad Ljubljano dne 13. sep-

tembra 1893 sošolci gg.: Golob Janez, Karlin Janez, Kobilica Janez, P. Kokalj Rajner, Malovrh Gregor, Puc Alojz, Stamešar Janez, Stupica Franc, Zupančič Anton. — Na mnoga leta!

(Komisija za pogozdovanje Krasa) je nedavno imela sejo. Sklenilo se je v 1894. letu na novo pogozditi 140 hektarov s 1,406.700 črnimi borovci, kar bode stalo 8742 gl. 18 kr., na 164 hektarih se pa pogozdovanje popravi in popolni s 540 000 črnimi borovci, kar bode stalo 2561 gl. Na Krasu se je dosedaj od 1874. leta ssem pogozdilo 837 hektarov s 13,320.580 drevesnimi sadikami. Letošnje leto (1893) je pri pogozdovanju Krasa delalo 1495 delavcev, ki imajo vsi vkupe 9797 dnin.

(Zlata maša) Slovesno zlato sv. mašo je obhajal prečastiti gospod Florijan Prelesnik, župnik v Špitaliču, dne 17. t. m. Hvaležni farani pripravili so vse, da so imenovano slavnost dostojno praznovali; zakurili so na predvečer 35 kresov v spomin 35letnega službovanja zlato-mašnikovega v istej fari.

(Volilni shod.) Dne 24. septembra t. l. priredi se v hranilničnih prostorih v Slovenjemgradu ob 3. uri popoldne ljudskih shod, h kateremu pride državni poslanec gosp. Franc Robič in poroča o svojem delovanju v državnem zboru. Z-limo obilne udeležbe pri tem imenitnem shodu od strani naših štajerskih in pa tudi naših sosednjih ko-roških Slovencev.

(Posojilnica na Slapu pri Vipavi.) Dne 10. t. m. je bil na Slapu osnoven shod za ustanovljenje posojilnice, ki je sestavil pravila, da se vladi predloži v potrjenje. V načelnništvo so bili izvoljeni gg.: Fr. Punčuh, učitelj na Slapu, kot načelnik, Jan. Malik, posestnik na Slapu, načelnikov namestnik, Janez Uršič, župan in posestnik na Slapu, Al. Frjaučič, posestnik na Slapu, Janez Lavrenčič, posestnik v Vrhpolju, Anton Uršič, posestnik v Šent-Vidu, Jan. Dolenc, c. in kr. stotnik v pokoju v Vipavskem trgu, Fr. Stokelj, posestnik na Planini, Jožef Volk, posestnik na Erzlju, kot odborniki; Matija Erjavec, dekan v Vipavi, kot pregledovalec računov; Ferd. Malik, posestnik na Slapu, njegov namestnik.

(Občinska volitev.) Pri občinski volitvi na Božakovem v črnomaljskem okraju je bil za župana izvoljen Martin Slanc iz Rosalnice, za svetovalca pa Ivan Pečarič.

(Iz Suhorja) Vam poročam nastopno novico: V nedeljo, dne 27. avgusta bil je res slovesen dan za vso suhorskó župnijo. Po osemmesečnem trudapolnem in vestnem delovanju gospoda Franca Češarka, ki je bil le začasno nastavljen v Suhoru, dobila je župnija zopet svojega duhovnega pastirja. Novi gospod župnik č. g. Peter Ogrin bil je slovesno vmeščen v nedeljo 27. avg. Že poprejšnji bil je slovesno vmeščen v slišati nenavadno slovesno potrkavanje in pokanje topičev. Drugo jutro cpravil je novi gospod župnik slovesno sv. mašo s pridige. Popoldne ob 2/2 zbrala se je vsa šolska mladina s svoje zastavo pod vodstvom svojega vrliga učitelja gosp. Frančiška Kende pred jako okrašenim župnikovim poslopjem. Mnogo na-

roda je tudi prišlo skupaj pozdravit svojega novega pastirja. Jako ganljivo je bilo videti može in žene, mladenče in dekleta v svoji narodni, sneženo-beli obleki. Tu se še kaže, da do njih še ni prišel oni vse presnavljajoči faktor — moda!

(Iz Črnega Vrha) pri Idriji: V soboto 9. t. m. je treščilo v hlev Janeza Rupnika (po domače Poldeta) v Črnem Vrhu. Ljudje so prišli takoj gasiti in so ogenj kmalu zadušili, kar je bilo tem lažje, ker je takrat dež kar curkoma lil. Kaj bi pač bilo, ko bi se ogenj razširil? Hiše so blizu skupaj. Gasilnega orodja pa nikacega ni. Potreba je že skrajna, da dobi tako velika vas, kakor je Črni Vrh, svojo brigadnico. Še bolj potreba je pa zadostno vode, kajti dvoje ali troje korit bi bilo ob požaru takoj praznih. Drugod, kakor v koritih, pa vode ni. Napraviti se bode morala lokev ali kal, kjer se bode voda zbirala za kako silo.

(Nevi zvonovi) bili so posvečeni 7. t. m. pri tukajšnjem dvornem zvonarju g. A. S a m a s s i za razne kraje Kranjske in sosednjih dežel. Med drugimi bil je posvečen zvon za faro cerkev Sv. Vida v dekaniji Šmartin pri Slovenjem Gradcu na Štajerskem (teža 730 klg.), za njeno podružnico Sv. Ruperta (teža 375,5 klg.), dalje za podružnico na Grosupljem, fare šmarijske pod Ljubljano (teža 727 klg.), potem za podružnico v Brestu pri Ljubljani, fare izanske (teža 231,5 klg.), in za podružnico Sv. Kolomana, v fari Grebinj na Koroškem (teža 515 klg.), in za podružnico v Cerah, fare Žminj v Istri, 2 zvona (teža 60 in 37 klg.).

(Za zgradbo novega zidanega mostu čez Bistrico v Kamniku) se ravno kar razpisuje zmanjevalna dražba. Troški so proračunjeni na 17.500 gld. Pismene ponudbe z jamčevino v vsoti 1750 gld. do 14. oktobra, dopoldne ob 11. uri mestnemu županstvu v Kamniku.

(Amerkanci) so se začeli prav pridno vračati v svojo domovino, dan za dnevom dobajajo posamezniki; dne 8. sept. zjutraj jih je pa prišla cela „karavana“ Dolenjcev po državni železnici. Kako prav so storili tisti, kateri niso pri odhodu v Ameriko vsega svojega imetja poprodali, da se imajo zdaj kam vrniti na svoje, še bolj prav pa so naredili tisti, kateri so kaj „dobrih del“ sem pred soboj poslali, da se jim zdaj ne bo treba precej ozirati po pomoči. Kakor ima večinoma vsaka reč svojo dobro in slabo stran, tako tudi pri teh naših izseljencih; mnogo se jih je še-le v Ameriki naučilo varčevati in pridno delati, več jih poznam, ki tukaj niso drugega znali, kakor zapravljati in popivati, v Ameriki so postali pa najpridnejši delavci in varčevalci. Marsikateri se je že izrazil: Ko bi bil doma tako pridno delal in varčeval, kakor sem v Ameriki, bi mi ne bilo treba hoditi tja sreče iskat, ker bi jo bil našel doma.

(Konjska dirka v St. Jerneju.) Na dan premovanja konj je v St. Jerneju bila konjska dirka. Darila so dobili v I. oddelku: Janez Dular iz Maharovca 100 gld., Janez Horvat, iz St. Jerneja, 50 gld., Jožef Globevnik iz Stare vasi 25 gld.; v II. oddelku: Jožef Grahut iz Gorenje vasi 50 gld., Jožef Rus iz Mirne peči 25 gld. in Martin Bangus s Sela 13 gld. 50 kr.; v III. oddelku: A. Schmid iz Mirne 50 gld., Anton Pettich-Frankheim iz St. Jerneja 25 gld.,

Anton Majzek iz St. Jerneja 12 gld. 50 kr. in Jožef Vrtačič iz Pristavice 12 gld. 50 kr.; v IV. oddelku: Jožef Rus iz Mirne peči srebrno kaseto vredno 100 kron od samostojnega konjerejskega odseka.

(Delitev daril konjerejem v Kamniku) dne 6. septembra t. l. Prejeli so darila: A. za žrebetne kobile: 1. Matevž Mušič iz Terzina 35 gld.; 2. Alojzij Kralj iz Loka 20 gld.; 3. Mat. Jež iz Bukovca 15 gld.; 4. Ant. Plahuta iz Lahovč 15 gld.; 5. Mih. Zmrazlikar iz Kosez 15 gld.; 6. Franc Grad iz Beričevega državno srebrno svetinjo; 7. Primož Keršič iz Mengeša državno srebrno svetinjo. — B. Za tri- in štiriletne obrejene kobile: 1. Franc Spruk iz Tujnic 25 gld.; 2. Dioniz Cajhen iz Depelevasi 20 gld.; 3. Jakob Skok iz Pristave 15 gld.; 4. Franc Kecelj iz Depelevasi državno srebrno svetinjo; 5. Andrej Mejač iz Kaplevasi državno srebrno svetinjo. — C. Za dvo- in jednoletne žrebice: 1. Franc Konšek iz Trojan 10 gld.; 2. baron Lichtenberg iz Jabl pri Trzinu 10 gld. (odstopil denarno darilo v korist kmetakemu konjereju, ter vzel le državno svetinjo in diplomu); 3. Mih. Zmrazlikar iz Kozes državno srebrno svetinjo; 4. Jan. Urh iz Vopovij državno srebrno svetinjo; 5. Jan. Ogrinc iz Domžal državno srebrno svetinjo.

(Gozdov) je na Kranjskem 442.309 hektarov, ki se tako-le razdeli na politične okraje: Ljubljansko mesto ima 84, ljubljanska okolica 40.095, kranjski politični okraj 51.874, radovljanski 52.032, postojnski 23.008, logaški 65.007, litijski 35.821, krški 44.105, kamniški 29.232, novomeški 45.075, kočevski okraj 43.115 in črnomeljski 12.864 hektarov.

(Šolskih sester ustav in šola.) Iz Trnovega na Notranjskem: V zavodu naših „ubogih šolskih sester de Notre-Dame“ se je šolsko leto začelo 18. t. m. Sedaj imamo tukaj dobro vrejeno dekleško štirirazrednico s slovenskim poučnim jezikom; prošlega leta je dobila šola pravico javnosti. Razven 200 vsakdanjih in 50 nedeljskih šolaric se je v zavodu poučevalo 17 gojenk. Poučevalo se bo v prihodnjem šolskem letu razven predpisanih šolskih predmetov in raznih ročnih del na željo dotičnih staršev v posebnih urah nemški in italijanski jezik, igra na glasovirju in na gosli in petje po notah. Sprejemajo se deklice po nizki odškodnini v popolno oskrbovanje v ustav; nekaj prostorov je še vedno izpraznjenih. Ker je pri nas kraj prijeten in zdrav, in ker imajo deklice v hiši lepo kapelo, v kateri se hrani presveti zakrament in se pogostoma v nji sveta maša opravlja; ker je pred zavodom prostorno dvorišče in lep vrt za vadjenje in ker imajo gojenke v vrlih redovnicah dobro, krščansko vzgojo, zatorej se nadejamo, da se bo še nekaj deklic oglasilo za vsprejem v naš zavod. Bog blagoslovi in poplačaj trud in delo blagim redovnicam, katere se žrtvujejo v častni in večni blagor naše ženske mladine.

(Spominski dan.) Dne 11. t. m. je prešlo ravno 400 let, odkar so Turki strašno premagali Hrvate na Krbavskem polju pod Udbino m. Jakob paša, vrhbosenski poglavar, je z nekako desetstoseč jezdeci prigrmel skoz Hrvatako na Kranjsko ropat. Hrvatje so se ravno tedaj bili mej seboj; plemičev bi bil vsak rad naslednik Matiju

Korvinu († 1490); odtod so nastali domači boji. Turkov napad jih je vzdramil. Ban Derendin je skupil 15.000 vojakov slabo oboroženih, mej njimi pa samo 3000 konjnikov. Na ravnem polju Krbavskem se sprimejo Hrvatje s Turki, ki so se z bogatim plenom vračali s Kranjskega. V boju je padel cvet hrvatskega plemstva: Jan. Frankopan Ustinski, ban jasiški Jure Vlatković, brat in sin hrvatskega bana, ki so samega Turki vjeli in ga poslali v pregnanstvo. Do 10.000 Hrvatov je obležalo mrtvih na bojnem polju, do 3000 jih je bilo vjetih. Hrvatska je skoro popolnoma propala; kmalu so jo imenovali le še „ostanki ostankov nekdanje kraljevine hrvatske“. — In vendar so ravno sto let kasneje zaupajoč na božjo pomoč v zvezi s Slovenci tako slavno pobili Turke pri Sisku. Zahvaljujoč božjo previdnost, ki nas je jedina ohranila, se spominjamo prežalostne štiristoletnice.

(Suša.) Opat Maze podal je na shodu znanstvenih društev v Besançonu zanimivih podatkov o suši. Dokazal je iz zgodovine, da velike suše so se ponavljajo t. j. da se vračajo povprečno vsaki 42 let. Zgodovina govori o velikih sušah v letih: 1010, 1053, 1095, 1137, 1179, 1305, 1473, 1599, 1683, 1767, 1809, 1851, 1893. Prihodnja velika suša bi bila nekako 1935.

(Kontrolni shodi) za rezerviste iz občin Javorje, Oselica, Poljane in Trata vršili ve bodo v prihodnje vsled odloka vojnega ministerstva v Poljanah, iz občin Zeleniki, Selca in Sorica v Železnikih in iz občin Šmarje, Grosuplje, Račna, St. Jurij, Lipoglav, Slivnica na Grosuplje m.

(Premovanje konj) je bilo dne 9. t. m. na Vrhniki. Premije so dobili: A. za kobile z žrebeti: Janez Artač iz Notranje Gorice 35 gld., Marija Novak iz Podsmreke 20 gld., Franc Remžgar iz Loga 15 gld. Anton Rotler iz Podsmreke 15 gld., Jožef Dolinar iz Razor 15 gld., grof Leon Auersperg iz Zoneka, Franc Novak iz Plešivice in Jožef Dolinar iz Kozarjev srebrne svetinje; B. za mlade breje kobile: Gabrijel Jelovšek iz Vrhnike 25 gld., Franc Majdič iz Logatca 20 gld., Jožef Kušar iz Kozarjev 15 gld., Franc Gregurka in Sinje Gorice in Jožef Bernard iz Ljubljane srebrne svetinje; C. za jedno in dveletne kobile: Pavel Petkovšek iz Vrhnike 10 gl., Martin Pir iz Matene 10 gld., Jernej Per iz Sapa, Stefan Furlan iz Mirka in Janet Jeraj iz Sinje Gorice srebrne svetinje.

(V gostilni.) Žid (jud) pride v gostilnico. „Ali imate dobro vino?“ vpraša krčmarja. „Izvrstno vino imam“, odgovori krčmar, „saj ga od vas jemljem.“ „Dobro, dobro, to je lepo. Prinesite mi steklenico piva!“

(Kmet in zdravnik.) Kmet idoč v mesto sreča soseda. „Kam greš sosed?“ „V mesto k zdravniku.“ „Kaj ti pa je?“ „Prav za prav nič. Zdravnik mi je dolžan že tri leta štiri goldinarje in da bodem za to vsaj nekaj imel, dam si izruvat dva zoba.“

(Skromni ljudje.) Gospa: „Liza, kako si upaš praviti pri sosedih, da imamo same dolgove in da mnogokrat nimamo niti krajearja doma? Kako se predrzneš tako lagati?“ „Ne jezite se gospa, mislila sem dobro za vas! Dandanes pridejo vsak trenutek tatovi; zato sem mislila, da bomo bolj varni, če bodo ljudje mislili, da nimamo nič.“

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dne 5. oktobra 1893 zvečer.

Loterijske srečke.

Dunaj, 9. septembra:	87,	61,	46,	16,	14.
Gradeč, 9. septembra:	37,	89,	18,	2,	1.
Ljubljana, 16. septembra:	37,	42,	36,	16,	70.
Trst, 16. septembra:	10,	12,	73,	38,	16.

Tržne cene v Ljubljani

dne 16. septembra

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšeni-a m. st.	7	70	Speh povejen, kgr.	—	65
Rež,	6	—	Surovo maslo,	—	84
Ječmen,	6	—	Jajce, jedno	—	2
Oves,	6	40	Mleko, liter	—	10
Ajda,	8	40	Goveje meso, kgr.	—	64
Proso,	6	—	Telečje	—	58
Koruza,	5	90	Svinjsko	—	64
Krompir,	3	20	Koštunovo	—	36
Leča, hkti.	12	—	Pikane	—	45
Grab,	12	—	Golob	—	18
Fikol,	9	—	Seno, 100 kgr.	2	35
Maslo, kgr.	1	08	Slama,	2	67
Mast,	—	70	Drva trda, 4 kub. mtr.	6	50
Speh svež,	—	64	„ mehka,	4	80

**Vsi stroji za kmetijstvo
vinarstvo in moštarnstvo!**

Mlatilnice, višle, trilese
Čistilne mlince za žito
Rezalnice za krmo
Avtomatični
aparati proti porokopari
tlačilnice za vino
tlačilnice za sadje
mline za sadje
predmete za klet, sesalnice za vso namano, kahlir v
oblobo, vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarnstvo
razporeja v najnovejših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ
22 Praterstrasse Nr. 78.

Imate dostavni katalog v vsaki in vsaki trgovini, ki
prodaja stroje.

Najboljše stroje pogoj. — Jamstvo. — Stroji se daje na posojilo.
Cena se se stroja razlaga! Prokuracijo stroje pogoj!

Zgoščeni, kri čisteči sarsaparilla-sirup

kateri prireja lekarnar J. Herbabny na Dunaji
sestoji iz povsem neškodljivih rastlinskih snovi, obo-
bito še iz sokov sarsaparilla-
rastline, priznane najbolj učinko-
kajoče za čiščenje krvi. Ta
sirup pospešuje slast do jedi,
očista kri, odstranjuje za-
basanje, razkrojuje zavilte
jedila ter sploh okrepi pre-
bavila.

Cena steklenici 85 kr., po pošti
15 kr. več. 54 12-10

Vsaka steklenica ima varstveno znamko.

Osrednja zaloga za provinije

**na Dunaju, lekarna „zur Barmher-
zigkeit“**

J. Herbabny-ja, 7-I, Kaiserstrasse 73. 75.

Dobiva se v največ lekarnah.

Kwizdov fluid
proti protinu

Preizkušeno bolečine olajšujoče
domače sredstvo.

Cena steklenici gld. 1 a. v.

Pol steklenice 60 kr.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Paziti je na tu natisneno varstveno
znamko in zahtevati je 47 8-5

Kwizdov fluid
proti protinu

fluid iz okrožne lekarne
Korneuburške pri Dunaju.

zadnja cena

R. Miklauc

v Ljubljani, Špitalske ulice šte. 5.

Zaloga vsake baže

**gvantnega blaga za moške
in ženske** 79 9-2

kakor tudi vse vrste koce, kovtre, srajce,
jope, nogovce, svilene in cajgaste rute itd.

po najnižji ceni.

zadnja cena

Terezija Eger.

Zaloga

vsake vrste svilnatoga blaga, trakov, šple,
modreec, sraje za turiste, volne, pavole
ovratnikov, kravat, predpasnikov, otroč-
jega perila.

Vse priprave za krojače in šivilje.

Svilnato blago 3-3 407
po jako znižani ceni.

Nv. Petra cesta št. 6.

Nov somenj

za živino in blago

82

na Igu

(1)

bode dne 30. septembra t. l.

Županstvo Studenec (Ig)

dne 17. septembra 1893.

Marija sedem žalosti

priporočila vreden molitvenik 63 (8)

Vezen v platno 80 kr., v usnje 90 kr.,
usnje z zlato obrezo 1 gl., v šagrin-usnje
1 gl. 20 kr., po pošti 5 kr. več.

Dobi se pri J. Bonaču, knjigovezu
v Ljubljani, in v Katol. Bukvarni.

Naprodaj je še nov

mlin

z dvema točajema in stopam, in

vodna žaga

z zemljiščem vred za 1200 gl.

Natančneje zve se pri Ivanu
Novaku, trgovcu in poštarju na
Doleh pri Litiji (2-1) 83

Jedino pristna

**Kneippova sladna kava
bratov Oelz**

v rdečih štriglatih zavitkih
se dobiva v Ljubljani pri M.
Wagnerjevi vdovi in v vseh
špecerijakih in konsumnih pro-
dajalnicah. 29-13

!Mošt!

Ne prodajam moštne esence,
ki je škodljiva zdravju, marveč moj

moštni recept

omogoči vsakomur napraviti si
zdravo, dobro pijačo, enako
pravemu moštu.

Vsa sredstva, ki so po-
trebna k napravi takega
mošta z receptom vkup ve-
ljuje za polovnjak (Halben)
3 gl. 50 kr. in višje.

Kdor leli torej sam prirejati
si dobro, zdravo 2-1 84

domačo pijačo

naredi naj si recept in drago pri

Ivanu Sajovicu

v Gradcu, Murplatz 1

„pri črnem psu“

kateri tudi pismena narodela
točno in natančno izvršuje. Mošt
prirejen po receptu, kakršen
se dobi pri označenem trgovcu,
more se tudi uspešno pomekati
z letošnjim naravnim moštom,
kateremu dodeli posebno pri-
jeten okus. 3 85

Mnogi kupovalci tega recepta
izrazili so se ustno in pismeno
nasproti g. J. Sajovicu zelo
pohvalno o moštu po njem
prirejenem. Prav zadovoljni
so, ker si priredel izvrsten
mošt no jako niski ceni.

Ivan Kregar

izdelovatelj cerkvenega orodja

v Ljubljani, Poljanska cesta 8
(poleg Alojzjevišča) 74 5

se priporoča predstavi duhovščini, slav.
cerkvenim predstojništvom in cerkvenim
dobrotnikom v najnatančnejše in točno
izdelovanje vsakovrstne

cerkvene posode

iz zlata, srebra ali druge kovine

po uzorcih ali lastnem načrtu

izvršeno blago pošlje dobro, varno
zavito poštne preste. 21 29 52-32

**Podfosfornasto-kisli
apneno-železni sirup**
prireja lekarničar Julij Herbabny na Dunaji.

Ta že 22 let z največjim uspehom rabljeni, od mnogih zdravnikov najbolj priznani in priporočeni prsni sirup raztaplja sluz, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si prilagajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kosti. Cena steklenice Herbabnyjevega apneno-železnega sirupa je 1 gld. 25 kr., po pošti 20 kr. več za zavijanje. (Polovičnih steklenic ni)

Svarilo! Svarimo pred ponaredbami, ki se pojavljajo pod enakimi ali podobnimi imi, a so vendar posvoji sestavi in svojem učinku popolnoma različne od našega originalnega 22 let obstoječega podfosfornasto kislega apneno-železnega sirupa. Zahteva naj te soraj vsoj izrečno Herbabny-jev apneno-železni sirup. Pazí naj se tudi na to, da je zraven stoječa oblastveno protokollirana varstvena znamka na vsaki steklenici in prosimo, ne dajte se zapeljati niti z nižjo ceno, niti z družimi pretvezami, da bi kupili kake ponaredbe! 83 6-20

Ostrednja razpošjalnica za provincije: na Dunaju, lekarna „zur Barmherzigkeit“ JULIJA HERBABNY-ja, Neubau Kaiserstrasse 75. Prodajajo ga gospodje lekarničarji: v Ljubljani J. Svoboda, Gab. Piccoli, Ubald pl. Trnkóczy, W. Mayr; dalje ga prodajajo v Celju: J. Kupferschmid, Baumbachovi dediči; na Reki: J. Gmeiner, G. Prodám, A. Schindler, Ant. Mizsam, lekarničar F. Prodám, M. Mizsam, drog.; v Brezjah: A. Ruppert; na Sovodjem (Gmünd): E. Müller; v Celovcu: W. Thurnwald, P. Birnbacher, J. Kommetter, A. Egger; v Novem mestu: A. pl. Sladoviz; v Št. Vidu: A. Reichel; na Trbižu: A. Siegl; v Trstu: E. Zanetti, A. Suttina, B. Biasoletto, J. Seravalle, E. v. Leutenburg, P. Prendini, M. Ravasini; v Beljaku: F. Scholz, dr. E. Kumpf; v Črnomlju: J. Blazek; v Velikovem: J. Jobst; v Wolfsbergu: J. Huth.

Gospodu lekarnarju Piccolltu

„pri angelju“ v Ljubljani, Du.
najska cesta.

Podpisani javljamo s tem, da smo po Vas pripravljeno „tink-turo za želodec“ uporabili in nje zdravilno moč za želodec in ostale prebavne organe izkusili.

Na podlagi tega priporočamo to delujoče domače zdravilo vsakemu, ki bi je utegnil potrebovati.

Peter Studenaz, župnik, Canfanaro, Istra, 1891. — Mihael Bogulin, župnik Ajdovica, 1891. — Josip Černko, župnik, Vuhred, 1891. — D. Ivan Gabrielič, župnik, Gallignana, Istra, 1891. — Ivan Belec, župnik, Sv. Martin pri Albionu, Istra, 1891. — D. Anton Usmiani, kooperator in katehet, Rogosnica pri Šebenu, Dalmacija, 1891. — D. Caproni, župnik in dekan, Levico, Tirolsko, 1891. — Ferdo Babič, župnik in kanonik, Ravnogora, Hrvaško, 1891. — F. Bencelj, župnik, Dražgoše, Kranjsko, 1891. — Jurij König, župnik, Na Vinici (Weinitz), Kranjsko, 1891. — D. Luka Raicevich, kaplan, Giurich, Perasto, Dalmacija, 1891. — Avgust Žagar, župnik, Kuppak, Hrvaško, 1891. — Štefan Jenko, vikar, v Podkrajah, Hirska Bistrica, 1892. — Josip Hočevar, kanonik v Novem mestu, Kranjsko 1892. — Anton Vedral, kaplan v Lischau pri Budejovicah, Češko, 1892. (52-9)

France Čuden preje Geba

»urari«

v Ljubljani, Mestni trg št. 25

priporoča slavni občinstvu, posebno preb. duhovščini največjo svojo zalogo zlatih, srebrnih in nikelnastih

**švicarskih
žepnih ur**

po najnižjih cenah, vsakovrstnih

**stenskih ur in
ur budilnic**

veržilo, prstanov, uhanov in vseh v to stroko spadajočih predmetov.

Popravila izvrši točno in natančno, poštena naročila preskrbuje hitro. — Cenike pošilja brezplačno po pošti, v istih popisane so natančno ure in je označen čas jamčenja za trajnost in trpežnost blaga. — Zamenjuje stare ure in druge (vari. 25 (20-14))

Zamenjavam tudi stare srebrne ure.

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjstvo je

Kathreiner-jeva Kneipp-a sladna kava

z okusom navadne kave. Ta kava daje to nedosežno prednost, da se škodljivemu vživanju namešane ali s surrogati pomešane kave lahko odrečemo in dobimo okusnejšo, pri tem pa še zdravejšo in redilnejšo kavo. — Neprekosljiva kot dodaja navadni kavi. — Ponaredbe se skrbno izogibaj. — 1/2 kilo 25 kr. — Dobiva se povsod.

Pristno samo v belih zavitkih s podobo župnika Kneippa kot varstveno znamko. 10 (24 17)

Koverta s firmo
vizitnice in
trgovske račune
priporoča

Katol. tiskarna
v Ljubljani.

Kupite sloveče specialitete!

Od mnogih zdravniških avtoritet preiskušane in priporočane

Poppova svetovno znana ustna voda 50 kr., 1 gld., 1 gld. 40 kr. Najboljše sredstvo proti ustnim in zobnim boleznim, vseh zajamčen.

zobna pasta v lončkih 70 kr., za čiščenje in ohranjenje zob in dlesna. (finjša in boljše kot v tubah).

aromatična zobna pasta, 35 kr., najboljše in najcenejše zobno čistilo.

zobni prašek 32 kr., naredi zobe svetlo bele.

zobna plomba 1 gld., s katero vsak sam lahko plombuje otle zobe.

Podpovo zeljiščno milo 30 kr., proti vsem kožnim boleznim.

Poppov vijolični soap 50 kr., trajno angleško milo s trajno vijolično vonjavo.

Poppovo solnično milo 40 kr., trajno, jako fino milo za gojitev kože.

Savon de Famille najzvrstnejša baša, izdelana na francoski način, se za rodbinsko rabo posebno priporoča. Komad 15 kr. V šestih različnih barvah in šestih jako prijetnih in močnih vonjavah, dvanajstoric gld. 1.60.

Poppov rodbinsko transparentno milo močno se penete, dolgo trajajoče milo izvrstne baše, komad 20 kr., dvanajstoric 2 gld.

Poppovo damarski parum gld. 2, modni parum

damarsko milo 60 kr., fino, lepo dišeče milo.

damarska pudra gld. 2.50, najboljša nahajajoča se obrazna pudra.

damarska toaletna voda gld. 1.30, ohrani svetlost in svežost polti.

Te specialitete prekašajo po finosti, lepi vonjavi, kakovosti in obliki vse podobne izdelke.

Poppova Coelogina Extrait gld. 2.50. Najboljša specialiteta elegantnega sveta.

(Nova orhidejska vonjava) 50 10-6

Poppova Veloutine-pudra 75 kr., najfinejša francoska baša, brez svinca, se dobro prime, ne da bi barvala.

Poppova Eau de Quinine najboljša esenca za umivanje glave, krepi lasišče.

Poppove najfinejše milne vrste od 20 do 60, najfinejše parfumske vrste od 50 kr. do gld. 2.50, najfinejše pomade in cosmétiques od 10 kr. do 1 gld.

Sloveče toaletne specialitete dr. J. G. Poppa, c. in kr. avstr. in kr. grškega dvornega zalagatelja, na Dunaju, mesto, Bognerasse 2., prodajajo: V Ljubljani: G. Piccoli lek., W. Mayer, lek., J. Svoboda, lek., U. pl. Trnkoczy, lek., J. Greč, lek., Ed. Mahr, parf. K. Karinger, V. Petričič, J. S. Benedikt; v Črnomlju: J. Blafek, lek.; v Idriji: J. Wario, lekar; v Kamniku: J. Močnik lek.; v Kočevju: J. Braune, lek.; v Kranju: K. Savnik, lek.; v Krškem: Fr. Bömes, lek.; v Litiji: J. Beneš, lek.; v Metliki: Fr. Wacha, lek.; v Novem mestu: F. Haika, lek.; v Postojni: Fr. Baecarich, lek.; v Radovljici: A. Rohlek, lek.; v Škofljoki: J. Zenatti, lek.; v Trebnjem: J. Ruprecht, lek.; v Vipavi: A. Guisimo, lek. in vse lekarne, dr. agurije in parfumerije v Avstro-Ogerski.

Vzamejo naj se le dr. Poppa izdelki.

Ravnočar je izšla:

„Zgodovina dobrovske fare pri Ljubljani“.

Opisal

Anton Lesjak,

kapelan na Dobrovi.

Knjiga ima čuti lepe slike in šteje 172 strani v vel. 8°. Stane broširana 80 kr., kartonirana 90 kr., po pošti 5 kr. več. Dobiva se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani in pri pisatelju na Dobrovi (pošta Dobrova).

Ravno tam se dobiva tudi še nekaj zvezkov:

„Stara božja pot na Dobrovi“.

1

Cena 15 kr.

448 2-2

Z najboljšim uspehom se rabi v mnogih hlevih vse nad 40 let pri pomanjkanju ješčosti, slabem prebavljenosti, v pridobitev bolj šega mleka in v izdatnejši meri.

Kwizdova Korneuburška živinoređilna štupa za konje, goveda in ovce. Cena štakljici 70 kr., 1/2 štakljice 35 kr.

Dobiva

se v vseh lekarnah in drogerijah dr. lave Avstro-Ogerske.

Glavno zalogo ima

Franc Ivan Kwizda,

c. in kr. avst. in kr. rumunski dvorni zalagatelj, lekarne v Korneuburgu pri Dunaju.

Paziti je na varstveno znamko in na ime

Kwizdova korneuburška živinoređilna štupa.

Po ceni takoj naprodaj

malin

zidan, blizu mesta na Spodnjem Štajarskem, na tri tečaj, z vsemi gospodarskimi poslopji, vrtom in nekaj zemlje. — Več pové uredništvo „Domoljuba“.

Zadnji mesec.

Inomostske srečke à 50 kr.

Zadnji mesec.

Glavni dobitek **50.000** goldinarjev. (457 18-3)

Srečke à 50 kr. priporoča J. C. MAYER.

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič.

Odgovorni urednik: A. Kajan.

Tiska „Katoliška Tiskarna.“

Ölzova kava

priznana najboljša in najzdravnejša dodaja kavi se dobiva v glavni zalogi za Kranjsko pri M. Wagnerjevi vdovi v Ljubljani, in v vseh špecerijskih in konsumnih prodajalnicah.

Sveže ustreljene

srne in zajci

ravno tako vso drugo divjačino kupuje po najboljši ceni 3-1 81

Gustav Treo

v Ljubljani, v Kolizeju

Zajci ne smejo biti iztrebljeni.